

**M.A. (SOCIOLOGY) Semester - 2 (CBCS) Examination**  
**March/April – 2026 (As Per Syllabus Year-2018)**  
**STUDY OF INDIAN DIASPORA(ELE-1)**

**Time: 2:30 Hours****Marks:70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

|          |                                                                   |      |
|----------|-------------------------------------------------------------------|------|
| પ્રશ્ન-૧ | ડાયસ્પોરાનો અર્થ આપી, ડાયસ્પોરાનાં અભ્યાસનાં સૂચિતાર્થો.          | (૧૪) |
|          | અથવા                                                              |      |
| પ્રશ્ન-૧ | ડાયસ્પોરાનો અર્થ આપી, ડાયસ્પોરાનાં અભ્યાસનું કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો. |      |
| પ્રશ્ન-૨ | ભારતીય ડાયસ્પોરાની ઐતિહાસિક પૃષ્ઠ ભૂમિકા વર્ણવો.                  | (૧૪) |
|          | અથવા                                                              |      |
| પ્રશ્ન-૨ | સંસ્થાનવાદ પહેલા ધર્મના ફેલાવામાં ડાયસ્પોરાની ભૂમિકા સમજાવો.      |      |
| પ્રશ્ન-૩ | ઉત્તર અમેરિકા અને યુ.કે.માં જાતિવાદ.                              | (૧૪) |
|          | અથવા                                                              |      |
| પ્રશ્ન-૩ | ભારતીય ડાયસ્પોરા અને રાષ્ટ્રવાદની ચર્ચા કરો.                      |      |
| પ્રશ્ન-૪ | ડાયસ્પોરીક ભારતીયોનું ભારત સાથેનું જોડાણ.                         | (૧૪) |
|          | અથવા                                                              |      |
| પ્રશ્ન-૪ | ગુજરાતી ડાયસ્પોરા અને બેવડી નાગરિકતાના પ્રશ્નો.                   |      |
| પ્રશ્ન-૫ | ટૂંકનોંધ લખો. (કોઇપણ બે)                                          | (૧૪) |
|          | 1) ડાયસ્પોરાનાં અભ્યાસનું મહત્વ.                                  |      |
|          | 2) ભારતમાં બ્રેઈનડ્રેઈન.                                          |      |
|          | 3) મોરેશિયસમાં રાજકીય વર્ચસ્વ.                                    |      |
|          | 4) બીજા ભારતીયનું સામાજિક નિર્માણ.                                |      |

**ENGLISH VERSION**

|       |                                                                            |      |
|-------|----------------------------------------------------------------------------|------|
| Que.1 | Give the Meaning of Diaspora, and implications of studying diaspora.       | (14) |
|       | OR                                                                         |      |
| Que.1 | Define diaspora and describe the scope of diaspora studies.                |      |
| Que.2 | Describe the historical role of the Indian diaspora.                       | (14) |
|       | OR                                                                         |      |
| Que.2 | Explain the role of diaspora in the spread of religion before colonialism. |      |
| Que.3 | Discuss about Racism in North America and U.K.                             | (14) |
|       | OR                                                                         |      |
| Que.3 | Discuss about the Indian Diaspora and Nationalism.                         |      |
| Que.4 | Explain the Connection of Diasporic Indians with India.                    | (14) |
|       | OR                                                                         |      |
| Que.4 | Gujarati Diaspora and issues of dual citizenship.                          |      |
| Que.5 | Write Short note: (Any Two)                                                | (14) |
|       | 1) Importance of Diaspora Studies.                                         |      |
|       | 2) Brain Drain in India.                                                   |      |
|       | 3) Political Domination in Mauritius.                                      |      |
|       | 4) Social Construction of the 'Other' Indian.                              |      |

\*\*\*\*\*